

Γνωριμία με το αγριόγιδο του Ολύμπου

Στα υποαλπικά λιβάδια, στους βράχους και στις απότομες πλαγιές, όπου η άγρια ζωή διεκδικεί το χώρο της, εκεί που ανθίζουν μερικά από τα ωραιότερα αγριολούλουδα και τα περισσότερα ενδημικά φυτά του Ολύμπου, σε αυτό το μαγικό τοπίο ζει,

ένα από τα ομορφότερα ορεσίβια θηλαστικά του Θεϊκού Βουνού, το αγριόγιδο του Ολύμπου (*Rupicapra rupicapra Balcanica*). Τα αγριόγιδα του Ολύμπου αποτελούν μια από τις ωραιότερες εικόνες που μπορεί να δει ο επισκέπτης του Ολύμπου, στο δρόμο του για την φτάσει στην κορυφή του.

Τα αγριόγιδα του Ολύμπου είναι ένα σπάνιο και προστατευόμενο θηλαστικό που ζει στην Ελλάδα και τη Βαλκανική χερσόνησο. Στον Όλυμπο υπάρχει ένας απομονωμένος γεωγραφικά πυρήνας που σήμερα αποτελείται από ένα σχετικά μεγάλο και εύρωστο πληθυσμό περίπου στα 180 – 200 άτομα με συντηρητικές εκτιμήσεις. Ο Όλυμπος ανταποκρίνεται σε μεγάλο βαθμό στις οικολογικές απαιτήσεις του σε ετήσια βάση. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μικρή αλλά σταθερή αύξηση του πληθυσμού όπως δείχνουν οι μελέτες του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου. Παρόλα αυτά στην Ελλάδα, το αγριόγιδο θεωρείται

Αυτός ο κατακερματισμός των ενδιαιτημάτων (βιοτόπων) του (πρώτη απειλή γενικά για τη βιοποικιλότητα σύμφωνα με την Ε.Ε.) και η γενετική απομόνωση έχει σαν αντίκτυπο να μην ανανεώνεται το γενετικό υλικό του πυρήνα (ανταλλαγή

γονιδίων μεταξύ των πληθυσμών των διαφόρων περιοχών). Δεν υπάρχουν όμως στοιχεία που να δείχνουν γενετικό εκφυλισμό οπότε είναι πιθανό η γενετική τράπεζα ακόμη και στους μικρούς και απομονωμένους πληθυσμούς (όχι στον Όλυμπο, εκεί είναι μεγάλος και εύρωστος) να είναι επαρκής. Παρόλα αυτά αν δε ληφθούν τα κατάλληλα ζωοτεχνικά μέτρα ο πληθυσμός τους μπορεί να υποβαθμιστεί γενετικά μειώνοντας τις πιθανότητες επιβίωσης του είδους στο απώτερο μέλλον. σπάνιο είδος και απειλείται με εξαφάνιση, διότι συναντάται πλέον σε μικρούς τοπικούς πληθυσμούς στη χώρα μας. Στην Ελλάδα έχει συγγενείς και σε άλλες τρεις περιοχές, στη Βόρεια Πίνδο (Γράμμο, Σμόλικα, Γκαμήλα, Λύγκο, Ζυγό και Τριγγιά), στην Νότια Πίνδο (Βαρδουσία, Οίτη και Γκιώνα) και τέλος στην οροσειρά της Ροδόπης. Δυστυχώς όμως οι πληθυσμοί αυτοί δεν επικοινωνούν μεταξύ τους με αποτέλεσμα τη γενετική απομόνωση του είδους.

Γνωριμία με το αγριόγίδο του Ολύμπου

Εκεί στα υποαλπικά λιβάδια που θυμίζουν ένα απέραντο λιβάδι, στο Οροπέδιο των Μουσών στον Όλυμπο (2800μ.) στο εξωκλήσι του Προφήτη Ηλία (2803μ.) αλλά και στις κορυφές Στεφάνι, Σκολιό και Τούμπα που ανήκουν στους πιο τυπικούς θερινούς βιοτόπους του, κατά την διαδικασία της ανάβασης ή της κατάβασης ο λάτρης του Μυθικού Βουνού έχει το προνόμιο να συναντά κοπάδια από αγριόγίδα στο φυσικό τους περιβάλλον όπου ατενίζουν αγέρωχα τις βουνοκορφές, βοσκούν αμέριμνα ή τρέχουν να απομακρυνθούν από τα μονοπάτια. Η βοσκή τους κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, περιλαμβάνει μια σχετικά πλούσια διατροφή με βότανα, λουλούδια και φύλλα από θάμνους του Ολύμπου και μετά ξαπλώνουν σε μέρη ανάπαυσης με θέα, έχοντας τα μάτια ανοιχτά και τα αυτιά τους τεντωμένα για να αναχαράξουν (αναμασούν) την τροφή τους χαρακτηριστικό των μηρυκαστικών. Στην διάρκεια του χειμώνα όπου η τροφή γίνεται δυσεύρετη και περιορίζεται, η διατροφή τους περιλαμβάνει λειχήνες, βρύα και βλαστούς νεαρών πεύκων ακόμη και βελόνες κωνοφόρων, ή τα λίγα χορταράκια που φυτρώνουν στα βράχια που δεν τα σκεπάζει το χιόνι. Είναι σε θέση να επιβιώσουν έως και δύο εβδομάδες χωρίς τροφή. Όσο για το νερό το αγριόγίδο δεν έχει μεγάλες απαιτήσεις. Η πρωινή δροσιά ή μια καλοκαιρινή βροχή

κατά την διάρκεια της βοσκής του προσφέρουν μαζί με την τροφή του και σημαντικές ποσότητες νερού στον άνυδρο τόπο που ζει. Χάρη στους προσαρμοσμένους μηχανισμούς που διαθέτει μεγάλα πνευμόνια και με 12. εκατ. ερυθρά αιμοσφαίρια/ κυβ. χιλ. στο αίμα του έναντι 5.5 εκατ του ανθρώπου. καταφέρνει να επιβιώσει σε μεγάλα υψόμετρα (2.000 και 3.000 μέτρων), με αραιές συγκεντρώσεις οξυγόνου.

Στον Όλυμπο, είναι συχνό φαινόμενο τα αγριόγιδα να μην απομακρύνονται στη θέα του ανθρώπου και να μην τους προκαλεί κανένα φόβο η ανθρώπινη παρουσία, παίρνοντας μάλιστα πόζα και κοιτάζοντας αγέρωχα, σαν να γνωρίζουν πως οι ορειβάτες ετοιμάζουν τις φωτογραφικές μηχανές τους και τα κινητά τηλέφωνα για να τα αποθανατίσουν.

Τα αγριόγιδα αποτελούν τον κεντρικό ήρωα της εικόνας ή του βίντεο μιας άρτιας κινηματογραφικής δημιουργίας σε ένα σκηνικό της άγριας φύσης του Ολύμπου με αγριολούλουδα, και αγριομέλισσες, με πεταλούδες και πουλιά του Ολύμπου, με νέφη, και τρεχούμενα νερά, άγριους γκρεμούς και απότομες πλαγιές, αρκεί η κίνησή του εικονολήπτη να είναι ιδιαίτερη προσεκτική όταν επιζητούν κοντινά πλάνα από το αγριόγιο.

Έτσι στα μονοπάτια του Ολύμπου, ο αναβάτης για το Πάνθεον (Η κορυφή του Ολύμπου- Μύτικας) εύκολα συναντά το αγριόγιο του Ολύμπου και αντιλαμβάνεται ότι είναι προσιτό και δεν αντιδρά τρομοκρατημένα, είναι ένα ζώο της άγριας πανίδας, εξοικειωμένο με την παρουσία των ανθρώπων στο περιβάλλον του.

Οι αισθήσεις του όμως είναι πάντα σε εγρήγορση, αντιλαμβάνεται σε μεγάλη απόσταση ό,τι κινείται καθώς και τις χρωματικές αντιθέσεις, μπορεί να εποπτεύσει μεγάλη περιοχή χωρίς να κουνήσει το κεφάλι καθώς τα μάτια του έχουν μεγάλο οπτικό πεδίο. Η ακοή του είναι πολύ οξεία και η όσφρησή του πολύ ευαίσθητη. Αν χρειαστεί να φύγει, αυτό γίνεται με εντυπωσιακή ταχύτητα.

Είναι από τους πλέον επιφανείς κατοίκους του Ολύμπου, είναι ο απόλυτος κυρίαρχος των απόκρημνων πλαγιών και γκρεμών του Ολύμπου χάρη στην ικανότητά του να κινείται με ευκολία ανάμεσα στα βράχια και σε εξαιρετικά δύσκολα εδάφη που οφείλεται κυρίως στη δομή των οπλών του. Αυτές έχουν μια ανάγλυφη ελαστική καουτσουκένιας υφής βάση και μια σκληρή λεπτή άκρη οι οποίες προσφέρουν σταθερό πάτημα στις μικρές προεξοχές των βράχων αλλά και στο παγωμένο χιόνι. Ανάμεσα στις δύο οπλές υπάρχει μια ελαστική μεμβράνη που ανοίγει για να βυθίζεται λιγότερο όταν περπατάει στο χιόνι.

Με ρωμαλέα εμφάνιση, περήφανο και δυναμικό ως προσωπικότητα, έχει την δική του προσωπική μυρωδιά και δικό του μοναδικό σχέδιο στο πρόσωπο του, ώ στε κάθε ζώο να αναγνωρίζει τους συντρόφους του. Τα χαρακτηριστικά όρθια και λίγο γυριστά προς τα πίσω τσιγκελωτά κέρατα και μία καφέ λωρίδα στο πρόσωπο, που μοιάζει με μάσκα στο στενόμακρο πρόσωπο μπορεί να σου θυμίσει ένα άλλο εξωτικό ζωικό είδος. . . .

Μια ζωή σε τεντωμένο πολύ ψηλά σχοινί για αυτό το λέει η καρδιά του που έχει βάρος 380γραμ.. έναντι των και 280γραμ. του άνθρωπο. Οι απόκρημνες ορθοπλαγιές, οι βραχώδεις πλαγιές τα φαράγγια τα απότομα δάση, οι

κορυφές, οι χαράδρες, οι σάρες, τα λούκια και υποαλπικά λιβάδια (στα οποία περνά τη μισή ζωή του) αποτελούν τον ιδανικό βιότοπο για το αγριόγιδο ένα ευκίνητο ζώο με τις εξαιρετικές αναρριχητικές ικανότητες. Στο τέλος του καλοκαιριού και το φθινόπωρο κυκλοφορεί σε υψόμετρα άνω των 1.880 μέτρων, ενώ τον χειμώνα κατεβαίνει χαμηλότερα, στις απόκρημνες δασωμένες πλαγιές.

Περπατώντας παρέα με τα αγριόγινδα !

Σίγουρα το όνειρο κάθε ορειβάτη είναι η ανάβαση, έστω και μια φορά, στο ιερό βουνό των αρχαίων Ελλήνων, τον ξακουσμένο Όλυμπο, όπου κατοικούσαν οι Δώδεκα Θεοί τους. Πέρα από την δύναμη και την ενέργεια που αποκομίζει η ανάβαση, μια συνάντηση όμως με τα αγριόγιδα του Ολύμπου αποτελεί μοναδική εμπειρία. Το μυθικό μας βουνό, το οποίο μάλλον είναι το μοναδικό σημείο στην Ελλάδα για να ζήσει κάποιος για λίγα λεπτά ανάμεσα σε ένα κοπάδι από πανέμορφα αγριόγιδα. Οι ορειβάτες και οι αναρριχητές που ανεβαίνουν στον Όλυμπο, παίρνοντας τα μονοπάτια που οδηγούν στην κορυφή είναι σίγουρο ότι μπορούν να δουν να ξεπροβάλουν μπροστά τους και όλο και κανένα μικρό κοπάδι από τα μοναδικά αγριόγιδα του Ολύμπου. Έχουν φορέσει την καλοκαιρινή τους ενδυμασία, ανοιχτόχρωμη καφέ - κόκκινη ή κιτρινωπή, με κοντό τρίχωμα αλλάζοντας την χειμωνιάτικη σκουρόχρωμη καστανή σχεδόν μαύρη γούνα με τις μακριές τρίχες που απορροφά καλύτερα τη ζέστη του ήλιου.

Μπορεί να τα δουν να σκαρφαλώνουν στις κορυφές και αν είναι τυχεροί μπορεί να τα συναντούν κοντά τους και να περπατήσουν παρέα μαζί τους. Είναι συναρπαστικό να παρακολουθήσουν τους πιο ικανούς ορειβάτες καθώς ανεβαίνουν γρήγορα και αλάνθαστα από πέτρα σε πέτρα με τολμηρά άλματα και ασφαλή προσγείωση.

Όμως και αν δεν τα δουν σίγουρα μπορούν να ακούσουν το σφύριγμα τους, για να επικοινωνήσουν τα αγριόγιδα μεταξύ τους. Ένα δυνατό, υψίσυχο παρατεταμένο σφύριγμα, που μοιάζει με ανθρώπινο και θυμίζει κάπως το σφύριγμα του βοσκού. Το σφύριγμα το εκπέμπει -ως σήμα κινδύνου- κάποιο αρσενικό που εποπτεύει την περιοχή από κάπου μακριά, για τα μικρά κοπαδάκια που σχηματίζουν τα θηλυκά αγριόγιδα με τα μικρά τους. Ίσως όμως να θέλουν με αυτόν τον τρόπο να μιλήσουν με τις παρέες των ανθρώπων που ανεβαίνουν στο βουνό. Κάποιοι πιστεύουν ότι αποτελούν τους «φρουρούς» που προειδοποιούν τους μόνιμους κατοίκους του Θεϊκού Βουνού ότι άνθρωποι βρίσκονται κοντά τους και τους πλησιάζουν.

Όσοι προσέξουν τα αγριόγιδα καταλαβαίνουν ότι έχουν να κάνουν με ένα πράο ζώο, όπου η ιεραρχία εξασφαλίζεται με χαρακτηριστικές στάσεις του σώματος και συμπεριφορές, για να βρίσκει το καθένα τη θέση του και όχι με βίαιες αναμετρήσεις οι οποίες είναι μάλλον σπάνιες. Επίσης πρέπει να επισημάνουμε πως πρόκειται και για ένα κοινωνικό ζώο. Τα αγριόγιδα ζουν νομαδική ζωή μέχρι την πλήρη ωριμότητα μετά συνδέονται με μια συγκεκριμένη περιοχή. Σε αντίθεση με τα αρσενικά που ζουν μόνα τους για το μεγαλύτερο μέρος του έτους, τα θηλυκά μαζί με τα μικρά ζουν σε κοπάδια 5-25 ατόμων. Ζευγαρώνουν το φθινόπωρο και

τότε είναι που τα δυνατότερα αρσενικά γίνονται κυρίαρχοι ενός χαρεμιού θηλυκών για ένα «σεβαστό» χρονικό διάστημα. Έχουν ιδιαίτερα αναπτυγμένο το μητρικό ένστικτο και ο δεσμός μητέρας-παιδιού είναι ισχυρός. Ιδιαίτερα όταν το μικρό είναι θηλυκό, μπορεί να μείνει πολλά χρόνια κοντά στη μητέρα της, ακόμα και όταν αυτή ξαναγεννήσει οπότε και βοηθάει στη φροντίδα του μικρότερου

Οι Αντιλόπες των ελληνικών βουνών

Αν σας κάνουν την ερώτηση, «υπάρχουν αντιλόπες στον Όλυμπο;» μη βιαστείτε να απαντήσετε αρνητικά έχοντας στο μυαλό σας τις εικόνες που λιοντάρια (αν και λιοντάρια υπήρχαν στον Όλυμπο κατά τους πρώτους ιστορικούς χρόνους) κυνηγούν αντιλόπες (*Antilope cervicapra* Αντιλόπη η αιγέλαφος), στις Αφρικανικές σαβάνες. Ούτε να νομίσετε πως έγινε κάποια οικολογική παρέμβαση από οικολόγους για να ενισχύσουν την πανίδα του Θεϊκού Βουνού. Τα αγριόγιδα της Ελλάδας (*Rupicapra rupicapra balcanica*) θεωρούνται απόγονοι της παχυγκαζέλλας, που έζησε πριν από τρία εκατομμύρια χρόνια, στις περιοχές της κεντρικής και της ανατολικής Ασίας. Τα αγριόγιδα της Ελλάδας είναι υποείδος του αγριόγιδου (*Rupicapra rupicapra*) που είναι ένα είδος μικρής αντιλόπης που απαντάται στην Ευρωπαϊκή ήπειρο, το οποίο ανήκει στην οικογένεια των Βοοειδών (*Bovidae*) και μάλιστα τα χαρακτηρίζουν ως «Αντιλόπες των ελληνικών βουνών». Η λέξη αντιλόπη αποτελεί αντιδάνειο από την γαλλική *antilope* που προέρχεται από την μεσαιωνική ελληνική ανθολόγηση. Το αγριόγιδο της Ελλάδας δεν πρέπει να συγχέεται καθώς δεν ανήκει στο ίδιο γένος με το αγρίμι (αγριοκάτσικο ή κρι-κρι) της Κρήτης

και δεν διασταυρώνεται με τη γίδα. Ακόμη και το ίχνος που αφήνει στη λάσπη ή το χιόνι, είναι πολύ διαφορετικό από της γίδας.

Με σήμα κατατεθέν το αγριόγιδου του Ολύμπου

Το αγριόγιδου του Ολύμπου δεν είναι μόνο το σήμα κατατεθέν του Ολύμπου έγινε και το σήμα ορισμένων συλλόγων που ασχολούνται με την προστασία και ανάδειξης του φυσικού μας πλούτου. Ο σύλλογος «Balkan Chamois Society Αγριόγιδου στα Βουνά» που ασχολείται με την προστασία του αγριόγιδου έχει ως σήμα του το κεφάλι ενός αγριόγιδου, που βασίζεται σε πραγματική φωτογραφία αρσενικού αγριόγιδου στον Όλυμπο.

Ο Φυσιολατρικός Σύλλογος Λιτοχώρου "Όλυμπος", έχει ως σήμα του το δυναμικό και περήφανο αγριόγιδου του Ολύμπου. Όσοι θέλουν να περπατήσουν στα μονοπάτια και στις πλαγιές του Μυθικού Βουνού για να νιώσουν τη μεγαλοπρέπεια αυτού του πανύψηλου τόπου, τα αγριόγιδου του Ολύμπου έχουν κατά νους.

Χάρης του γεγονότος, το πως μπορεί να σκαρφαλώσει με μεγάλη ευκολία σε απόκρημνους γκρεμούς ή μέσα σε κλάσματα δευτερολέπτου να διασχίζει τεράστιες πλαγιές το έχουν κάνει τόσο αγαπητό στους Έλληνες και ξένους ορειβάτες. Ίσως ενδόμυχα να το ζηλεύουν. Είναι έξοχος δρομέας εξειδικευμένος στα πολύ ανώμαλα εδάφη ώστε να κινείται με μεγάλη επιδεξιότητα και ευχέρεια σε απόκρημνες πλαγιές. Οι δρομείς του Διεθνούς Ορειβατικού Μαραθώνιου Ολύμπου «Olympus Marathon» θέλουν να το μοιάσουν, έστω και λίγο στην ευκολία με την οποία κινείται στο βουνό καθώς οι πρώτοι δρομείς του αγώνα προσπαθούν να συναγωνίζονται σε ταχύτητα τα αγριοκάτσικα του Ολύμπου για να είναι σίγουροι νικητές του διεθνή αγώνα.

Όσο περισσότερο το γνωρίζουμε τόσο περισσότερο το προστατεύουμε.

Μπορεί η απάτητη κορφή του Ολύμπου, το Πάνθεον, να κατακτήθηκε από τους Ελβετούς Frederic Boissonnas και Daniel Baud-Bovy το 1913 με τη βοήθεια ενός κυνηγού αγριόγιδων, με όπλο του καιρού εκείνου, (Το κυνήγι του είδους έχει πλέον απαγορευθεί από το 1969) από το Λιτόχωρο, του Χρήστου Κάκαλου και άνοιξε το δρόμο προς τις κορυφές του Ολύμπου σε εκατοντάδες χιλιάδες λάτρες του Μυθικού Βουνού. Σήμερα όμως τα αγριόγιδα του Ολύμπου χαίρουν τον απόλυτο σεβασμό και προστασία από τους επισκέπτες του, τους κατοίκους του Ολύμπου και τους νόμιμους κυνηγούς. Η παρουσία των πεζοπόρων φυσιολατρών ευτυχώς αποθαρρύνει τη λαθροθηρία. Στην Ελλάδα αποτελεί ίσως τη δεύτερη απειλή για την επιβίωση του μετά τον κατακερματισμό των βιοτόπων του. Ορισμένοι λαθροθήρες τα αναζητούν ακόμη και στις πιο απόκρημνες πλαγιές, γιατί - δυστυχώς - τα θεωρούν "εκλεκτό θήραμα" ευτυχώς για το οικοσύστημα οι λάτρες και οι κάτοικοι του Ολύμπου το θεωρούν "εκλεκτό θέαμα".

Τα αγριόγιδα δεν αποτελούν σήμερα μόνο την βάση για ένα «υγιές και πλήρες ορεινό οικοσύστημα» έχοντας γίνει απολύτως σαφές ο ιδιαίτερα σημαντικός οικολογικός ρόλος του αγριόγιδου, ως καταναλωτής πρώτης τάξης, που πρέπει να σχηματίσει μεγάλους πληθυσμούς για να είναι σε θέση να στηρίζει τροφικά ανώτερους θηρευτές,

Το γοητευτικό αυτό ζώο, που ομορφαίνει την ψευδαλπική ζώνη και όχι μόνο του Ολύμπου με τη παρουσία του, μπορεί να προσελκύσει τους λάτρες της φύσης και με τους κατάλληλους χειρισμούς σε συνδυασμό με τα θεαματικά τοπία του Ολύμπου που περιλαμβάνονται στους βιότοπους του, μπορούν να αποτελέσουν την βάση μιας «οικοτουριστικής ανάπτυξης». Μπορούν να αναχθούν σε ισχυρό πόλο έλξης για ειδικές κατηγορίες τουριστών και να ενισχύσει τον τουρισμό της άγριας ζωής στον Εθνικό Δρυμό του Ολύμπου. Δε πρέπει να ξεχνάμε αφού τα μονοπάτια των ανθρώπων περνούν μέσα από τα ενδιαίτηματα των αγριόγιδων, οι επισκέπτες του Ολύμπου πρέπει να τηρούν τους κανόνες της σωστής συμπεριφοράς στην άγρια φύση και να σέβονται τις συνήθειες της άγριας ζωής, ώστε να μη τα ενοχλούν ή τα θέτουν σε κίνδυνο. Κυρίως κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού όπου η τουριστική επισκεψιμότητα του Ολύμπου αυξάνεται και η ανθρώπινη παρουσία

είναι ιδιαίτερα έντονη, συμπίπτοντας με τις ώρες σίτισης τους. Το καλοκαίρι βοσκούν για 3-4 ώρες νωρίς το πρωί και πάλι για 3-4 ώρες πριν από το σούρουπο.

Επιβάλετε η ευαισθητοποίηση των πολιτών και η ενεργοποίηση των φορέων καθώς το είδος *Rupicapra rupicapra balcanica* περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Σχεδόν Απειλούμενο» του Κόκκινου Βιβλίου των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας Πρέπει να συμβάλουμε ενεργά όλοι στην προσπάθεια για την επιβίωση και την διαίτιση του μικρού πληθυσμού των αγριόγιδων σε άλλα μέρη της Ελλάδας, όπου εκεί οι πληθυσμοί τους αν δεν μειώνεται, δεν αυξάνονται. Αν και στην περιοχή του Ολύμπου δεν έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο της λαθροθηρίας, σε άλλες περιοχές, ευτυχώς σε πολύ μικρή κλίμακα, ορισμένοι ασυνείδητοι τα σκοτώνουν για το κρέας ή για την πλάκα σε μία ιδιότυπη επίδειξη μαγκιάς μαζί με την αδιαφορία μας. Στο Όλυμπο όμως ευτυχώς τα αγριόγιδα χαμογελάνε και κοιτούν τους προσκυνητές του ιερού βουνού στα μάτια, με τα στενά κίτρινα μάτια τους γεμάτα χαρακτήρα, ακόμη και χιούμορ, τους χαμογελούν ανθρωπίνα και τους σφυρίζουν ανθρωπίνα. Εδώ η ελπίδα για την επιβίωση τους παραμένει ζωντανή. Αφήστε μια πρέζα αλάτι στα μονοπάτια του Αγριόγιδου του Ολύμπου ως αποζημίωση για το πέρασμα από την αυλή τους γιατί είναι μηρυκαστικά και λατρεύουν το αλάτι της θάλασσας του Ολύμπου και συνεχίστε το δρόμο σας στα ορειβατικά μονοπάτια για το Πάνθεον.

Υ.Γ Με αφορμή την εκπόνηση του παρόντος άρθρου θα ήθελα να ευχαριστήσω, όλο το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου τόσο για την προσπάθεια που καταβάλει για την προστασία και ανάδειξη του Αγριόγιδου Ολύμπου και του Ολύμπου, αλλά και για την παροχή χρήσιμων πληροφοριών και φωτογραφιών. Τους θηροφύλακες της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας Θράκης με έδρα τον Κυνηγετικό Σύλλογο Κατερίνης για την προσπάθεια τους που αφορά την προστασία της άγριας πανίδας από την λαθροθηρία. Τον Επιστημονικό Συνεργάτη της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας-Θράκης κ. Αλέξανδρο Γκάσιο για την παροχή πληροφοριών και φωτογραφιών από το αρχείο του. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης «My Olympus - Ο δικός μου Όλυμπος» για τις φωτογραφίες και την προσπάθεια που καταβάλει για την ανάδειξη της ομορφιάς του Όλυμπου καθώς και «Perivleptos Team» και «Giannis Grammatikopoulos» για τις όμορφες κοντινές φωτογραφίες που χρησιμοποίησα .

Δημήτρης Ρουκάς M.Sc. Τεχν. Γεωπόνος Επιστημονικός Συνεργάτης Π.Ε. Πιερίας

28-08-16